

Esettanulmányok

1. ROMÁNIA

1. Vidékfejlesztés humánerőforrás képzéssel

PHARE CBC 2001 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulása 17 Bihar megyei település önkormányzatát magába foglaló egyesület, Bors székhellyel. Az egyesület a Hajdú-Bihar megyei 1995-ben alapított, hasonló szerkezetű és elnevezésű társulással párhuzamosan jött létre 1997-ben, azzal a céllal, hogy a határmenti térségben létrehozzák a Bihar-Bihor Eurorégiót. A Társulás tevékenységei közé tartozik a tagjai érdekében kifejtett érdekképviselet, a régió gazdasági és területfejlesztése, információs hálózat kiépítése, konferenciák, kerekasztalok szervezése. Az alábbi térképszeleten jól látható a Társulás területi lefedettsége a határ mindkét oldalán.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Vidékfejlesztés humánerőforrás képzéssel, Románia

Partnerszervezetek:

- „Dél Alföldi Régióért” – Szervező Kht., Magyarország

A pályázat céljai:

- Olyan munkacsoportok képzése, akik kezdeményezik, kidolgozzák és menedzselik a projekteket, valamint egy olyan szakmai tanácsadói csoport kialakítása, amely az Információs Központokon keresztül segíti a KKV-k működését és partnerkeresését;
- Termelői, kereskedelmi és szolgáltatói együttműködési kapcsolatok teremtése a régióon belül és határon túl;
- Az EU normáinak és elvárásainak megfelelő szintű képzés biztosítása a régió vállalkozóinak;
- Tapasztalatcsere által megismertetni a célcsoportokkal a Dél-alföldi régióban szerveződő és már működő gazdasági hálózatokat, faluturizmussal foglalkozó vállalkozásokat.

A pályázat rövid összefoglalása:

- A PHARE CBC 2000 projekt megvalósítása során fény derült a régióban tapasztalható szakember hiányra a pályázatírás és menedzselés, vállalati szaktanácsadás és menedzsment valamint a faluturizmus területén. Hiány mutatkozott továbbá a vállalkozások együttműködésében, ugyanakkor egyre láthatóbbá váltak a határon átnyúló kapcsolatok fejlesztésének lehetőségei.
- Ezekre a tapasztalatokra építve a Társulás a következő tevékenységek megvalósítására pályázott:
- A tanfolyamok szervezéséhez szükséges műszaki eszközbeszerzés;
- Pályázatíró és projektmenedzsment tanfolyam;
- Gazdaképző tanfolyam és tapasztalatcsere a Dél-alföldi régióban;
- KKV menedzsment tanfolyam;
- Falusi turizmus meghonosítását segítő tanfolyam;
- KKV-k számára közvetlen szakmai tanácsadás.

A projekt célcsoportját a KKV-k vezetői, mezőgazdasági termelők, az Információs Irodák kapcsolattartó személyei és azok munkacsoportjai, az önkormányzatok, helyi intézmények, civil szervezetek tagjai illetve egy 5 tagú szakértői csoport képezték.

Időtartam: 12 hónap.

Elnyert támogatás: 49 545 Euro, *önrész:* 5 520 Euro

Eddigi projekttapasztalatok

A magyarországi HBTTT 1996 óta minden évben megpályázta és megrendezte Biharkeresztesen a Bihar-Bihar Expo-t, amelynek megvalósítása során a Bihar megyei társszervezet örökös partner volt. A partnerszervezetként szerzett tapasztalatokra építve a Társulás 3 PHARE CBC projektet nyújtott be, kettő ezek közül pozitív elbírálásban részesült.

Projekttervezés, pályázatkészítés

Az egyesület az első pályázat alkalmával a magyarországi partnerszervezettől szerzett tudomást a PHARE CBC programról, következő évben már figyelte és várta a pályázati kiírást. A projekttervezési és pályázatkészítési feladatokat a Társulás munkatársai látták el, nem vontak be külső szakértőket. Projektcsoportot állítottak fel, amiben mindenkinek megvolt a jól körülhatárolható feladata.

Határon átnyúló partnerség

A projekt 3-as partnerségben valósult meg. Egyrészt a már jól bevált partnerségre épült a Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulásával, másrészt a projekt természete megkívánta további szakmai partner bevonását is, így került a „hármamba” a „Dél Alföldi Régióért” – Szervező Kht. A két Társulás közti kapcsolat hosszabb időszakra vezethető vissza, az egyik legjelentősebb közös projekt a 2001-ben létrehozott Bihar-Bihar Eurorégió volt. A szegediekkel nem működtek együtt a korábbiakban, a helyi önkormányzat közreműködésével találtak egymásra. A projekt megvalósítása során nem sikerült mindkét partnerrel ugyanolyan fokú hatékonysággal együtt dolgozni, a régi kipróbált partnerrel sokkal gördülékenyebb volt az együttműködés, ez talán a földrajzi közelségnek is betudható, valamint a napi szintű kapcsolattartásnak.

A projektmegvalósítás értékelése

A korábbi tapasztalatokra építve és azokból táplálkozva, a projekt megvalósítása nem ütközött áthidalhatatlan akadályokba, a már jól kialakult menedzsmenttel sikerült kezelni a felmerülő problémákat. A projektmegvalósítás során a nehézségek elsősorban abból adódtak, hogy a Társulás tagszervezeteinek képviselői cserélődtek, a régiek nem tájékoztatták megfelelőképpen az újakat; a szervezeti tagok részéről érezhető volt egy nagy adag passzivitás; a szegedi partnerrel nem sikerült megfelelőképpen együttműködni. További nehézségeket okozott az angol nyelven történő kapcsolattartás a pályázatóval, a tenderek kiírása és lebonyolítása, de mindközül a legmarkánsabb az önrész biztosítása volt.

A projekt sikeres volt, hozzájárult a régió humán erőforrásának fejlesztéséhez és ezáltal a térség gazdasági potenciáljának növekedéséhez is, egyúttal nőtt az egyének elhelyezkedési esélye, valamint a vállalkozások szakmai felkészültsége is.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt során létrejöttek határon átnyúló gazdasági kapcsolatok, de ezek inkább alkalmoszerűek voltak, nem sikerült intézményesíteni őket, egy gazdasági hálózattá gyúrni. Ugyanakkor hatékonyabbá vált a települések közti információáramlás és jelentősen fejlődtek az egyes települések közt már korábban kialakult kapcsolatok. A régi partnerség a két Társulás között újabb mélységeket ért el.

A projekt hatásai a magyar-magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektben részt vevő települések lakossága a romániai határvonalon három kivétellel magyar többségű volt. Az összetételből adódóan, a célkitűzéseknek megfelelően, a projekt a Bihar-Bihar

Eurorégióhoz tartozó települések közötti, többnyire magyar-magyar kapcsolatok fejlesztését segítette elő. A Magyarországon alkalmazott új technológiák megismerése, a helyi gazdák számára új alternatívákat nyitottak.

2. Greenway Arad-Szeged

PHARE CBC 2003 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A projekt kezdeményezője, Arad Muncipium Polgármesteri Hivatala többéves pályázati és projektmegvalósítási tapasztalattal rendelkezik. A polgármesteri hivatal tevékenysége során kiemelten támogatja a határmenti együttműködés keretében megvalósuló projekteket. Arad jelenlegi polgármestere a Demokrata Párt jelöltjeként szerezte meg a városvezetői mandátumát, a két alpolgármester egyike magyar nemzetiségű.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Greenway Arad-Szeged

Partnerszervezetek neve: DARFT Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Szeged Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

A projekt rövid összefoglalása: A projekt célja Arad és Szeged hatékony tájrendezése és zöldövezeteinek fejlesztése. A projekt keretében felmérték és összehasonlították a két város levegőjének szennyeződési fokát, nyilvántartásba vették az évszázados fákat, valamint a szegedi szakemberek segítségével elkészült egy tájrendészeti tanulmány is. A projekt újszerű ötleteinek egyike – a szegedi minta alapján – egy főkertész-iroda megnyitása a polgármesteri hivatalon belül, illetve a főkertészi foglalkozás bejegyzésének kezdeményezése a romániai Foglalkozások Osztályozásába.

Elnyert támogatás: 13 969 Euro, *teljes költségvetés:* 15 969 Euro

Eddigi projekt tapasztalatok

A polgármesteri hivatal 1998 óta több, az Európai Unió által támogatott projekt megvalósításában vett részt pályázóként és partnereként egyaránt. Határmenti együttműködés keretében Békés megyével több ízben bonyolított közös projektet. Gyulával együttműködve 2003-ban valósult meg szintén PHARE CBC program keretében az “Arad-Gyula Panoráma” terv, mely a két város lakosai közti jószomszédi viszonyok erősítését célozta, a turisztikai és kulturális partnerkapcsolatok kiszélesítése révén.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatkészítés a leendő projektmenedzser feladatkörébe tartozott, aki egyben a polgármesteri hivatal integrációs irodájának vezetője. A projekttervezés során partnervárosként és jó példaként a zöldövezeteiről híres Szegedet választották, annak reményében, hogy a szegedi szakértők tanácsai, átadott tapasztalatai elősegítik Arad hatékony tájrendezését.

Határon átnyúló partnerség

A polgármesteri hivatalnak már korábban is volt kapcsolata a szegedi DARFT Regionális Fejlesztési Ügynökséggel A Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió keretében történő határmenti együttműködések során. A projekt megvalósítását követően további együttműködések terveznek, ezúttal az elkészült tájrendészeti tervek megvalósítása érdekében. A projekt során a DARFT fő feladatai közé tartozott a szegedi tanulmányút megszervezése valamint a disszeminációs tevékenységben való részvétel.

A projektmegvalósítás értékelése

A megvalósítás során a legnagyobb akadályt a szegedi résztvevők szállítási költségei, valamint a zöldkártya beszerzése jelentette, ez utóbbi ugyanis nem tartozik a elszámolható költségek közé. További gondot okozott az elszámolás során a formanyomtatvány kitöltése, az erre vonatkozó útbaigazító nem volt közérthető, ráadásul az Integrációs Minisztérium sem szolgáltat eléggé egyértelmű információkkal.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt határon átvívelő hatása elsősorban egy, már létező jó példa követésében öltött formát. A projekt lehetővé tette, hogy a határ magyarországi oldalán példaértékűvé vált területrendezés Aradon is követhető legyen, elsősorban a szegedi tanulmányút és a projekt során nyújtott szakmai segítség által. A kialakult intézményi kapcsolatok megnyitották az utat további együttműködések számára nemcsak a projektben részt vevő, hanem kívülálló szervezetek között is. Ugyanakkor kiszélesedett az Arad és Békés megye közötti, korábban kialakult együttműködés, Arad és Szeged számára hasonlóképpen új együttműködési lehetőségek nyíltak.

A projekt hatásai a magyar-magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A polgármesteri hivatal által kezdeményezett és megvalósított projekt elsősorban a két város közti jószomszédi viszony erősítéséhez járult hozzá. Bár a magyar-magyar kapcsolatok építése, a határon túli magyarság szükségleteinek figyelembe vétele nem jelentett szempontot a projekt tervezése és megvalósítása során, a szegedi jó gyakorlat alkalmazása elősegíti a végső kedvezményezettek körébe tartozó magyar közösség életkörülményeinek javulását is.

Határmenti együttműködés fejlesztése a Bihar-Bihar Eurorégióban

PHARE CBC 2000 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A **Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulása** 17 Bihar megyei település önkormányzatát magába foglaló egyesület, Bors székhellyel. Az egyesület a Hajdú-Bihar megyei, hasonló szerkezetű és elnevezésű társulással párhuzamosan jött létre 1997-ben, azzal a céllal, hogy a határmenti térségben létrehozzák a Bihar-Bihar Eurorégiót. A Társulás tevékenységei közé tartozik az érdekképviselés, a régió gazdasági és területfejlesztése, információs hálózat kiépítése, konferenciák, kerekasztalok szervezése, a szociális tevékenység támogatása a határmenti települések életszínvonalának növelése érdekében.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Határmenti együttműködés fejlesztése a Bihar-Bihar Eurorégióban, Románia

Partnerszervezet neve: Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulása, Biharkeresztes

A pályázat céljai: az állandó együttműködés intézményesítése a határmenti régió települései közt; szakemberek képzése a régiófejlesztésben, határon átnyúló projektek megvalósításában szerepet vállaló helyi és regionális intézmények számára.

A pályázat rövid összefoglalása: A tükörprojekt 5-5 Bihar és Hajdú-Bihar megyei információs központot magába foglaló hálózat létrehozását tűzte ki célul az eurorégiós együttműködés fejlesztése érdekében. Az információs központok feladata a regionális és helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása volt az előzetesen elkészített „erőforrástérkép” alapján. A projekt közvetlen célcsoportját a határmenti régió 34 településének képviselői, valamint az információs központok leendő munkatársai alkották.

Időtartam: 2003. február 15. – 2003. november 15.

Elnyert támogatás: 30 408 Euro, *önrész:* 3 516 Euro

Eddigi projekttapasztalatok

A magyarországi partnerszervezettel közösen megvalósított tükörprojekt jelentette az egyesület számára az első projekttapasztalatot, ezt követően további két határmenti együttműködési pályázatot nyújtottak be 2003-ban és 2004-ben, ezúttal a közös gazdasági fejlesztési pontokat és a humánerőforrás-fejlesztést hangsúlyozva, ezek közül viszont csak az egyik részesült támogatásban.

Projekttervezés, pályázatkészítés

Az egyesület a magyarországi partnerszervezettől szerzett tudomást a PHARE CBC 2000 RO/HU programról, Magyarországon ugyanis korábban megjelent a pályázati felhívás. A projekttervezéssel és pályázatkészítéssel a leendő projektmenedzsert bízták meg, aki három fős csapattal látta el az ehhez kötődő feladatokat. Míg a projektmenedzser az önkormányzatokkal való kapcsolattartásért felelt, a másik két csapattag a magyarországi partnerrel való információcsere hatékony megvalósulásában vállalt szerepet.

Határon átnyúló partnerség

A két egyesület közti kapcsolat megelőzte a 2003-ban közösen megvalósított projektet. A határ mindkét oldalán azonos névvel és struktúrával rendelkező, 17-17 települést magába foglaló két egyesület eleve azért jött létre, hogy szervezett keretet adjon a korábbi határmenti kapcsolatoknak, illetve a kapcsolatok többnyire kulturális jellegét hangsúlyos gazdasági jelleggel is kiegészítse. Magyarországon 2001-ben sikerült bejegyezni a határmenti térséget lefedő Bihar-Bihar Eurorégiót, míg Romániában az erre irányuló kérést elutasították. A partnerek hatékony együttműködését a biharkeresztesi és borsi polgármesterek közti kiváló személyes kapcsolat is megalapozta.

A projektmegvalósítás értékelése

A projekt sikere a partnerszervezetek közti hatékony információcserére és a hagyománnyal rendelkező jó kapcsolatokra vezethető vissza. A projektmegvalósítás során felmerült nehézségek, problémák elsősorban abból adódtak, hogy az információs központok kapcsolattartó személyeinek kiválasztása késett, az adatgyűjtési szakaszban az egyes települések nehézkesen szolgáltattak információt a készülő forrástérképhez és fejlesztési tervhez. A helyi fejlesztési stratégiák kidolgozását esetenként hátráltatta az egyes polgármesterek ellenállása is, a jövőképhiány, a helyi közösség azon meggyőződése, hogy településük teljesen alkalmatlan a fejlesztésre, nem létezik egyetlen olyan pont sem, mely erősíthető az életszínvonal növelése érdekében.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt során létrejött az a közös szervezeti keret, infrastruktúra és képzett emberi erőforrás állomány, mely lehetővé tette a hatékonyabb és szervezettebb együttműködést a Bihar-Bihar Eurorégió települései közt. A projekt folytatásaként 2004-ben megvalósult egy közös humánerőforrás-fejlesztési projekt, valamint létrejött egy, a Bihar-Bihar Eurorégiót népszerűsítő kiadvány, mely a 17-17 határmenti települést mutatta be. Ugyanakkor hatékonyabbá vált a települések közti információáramlás és jelentősen fejlődtek az egyes település közt már korábban kialakult kapcsolatok.

A projekt hatásai a magyar-magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektben részt vevő települések lakossága a romániai határvonalon kettő kivételével magyar többségű volt. Az összetételből adódóan, a célkitűzéseknek megfelelően, a projekt a Bihar-Bihar

Eurorégióhoz tartozó települések közötti, többnyire magyar-magyar kapcsolatok fejlesztését segítette elő.

A Magyarországon alkalmazott új technológiák megismerése, a helyi gazdák számára új alternatívákat nyitottak.

2. Greenway Arad-Szeged

PHARE CBC 2003 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A projekt kezdeményezője, Arad Muncípium Polgármesteri Hivatala többéves pályázati és projektmegvalósítási tapasztalattal rendelkezik. A polgármesteri hivatal tevékenysége során kiemelten támogatja a határmenti együttműködés keretében megvalósuló projekteket. Arad jelenlegi polgármestere a Demokrata Párt jelöltjeként szerezte meg a városvezetői mandátumát, a két alpolgármester egyike magyar nemzetiségű.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Greenway Arad-Szeged

Partnerszervezetek neve: DARFT Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Szeged Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

A projekt rövid összefoglalása: A projekt célja Arad és Szeged hatékony tájrendezése és zöldövezeteinek fejlesztése. A projekt keretében felmérték és összehasonlították a két város levegőjének szennyeződési fokát, nyilvántartásba vették az évszázados fákat, valamint a szegedi szakemberek segítségével elkészült egy tájrendészeti tanulmány is. A projekt újszerű ötleteinek egyike - a szegedi minta alapján – egy főkertész-iroda megnyitása a polgármesteri hivatalon belül, illetve a főkertészi foglalkozás bejegyzésének kezdeményezése a romániai Foglalkozások Osztályozásába.

Elnyert támogatás: 13 969 Euro, *teljes költségvetés:* 15 969 Euro

Eddigi projekt tapasztalatok

A polgármesteri hivatal 1998 óta több, az Európai Unió által támogatott projekt megvalósításában vett részt pályázóként és partnerként egyaránt. Határmenti együttműködés keretében Békés megyével több ízben bonyolított közös projektet. Gyulával együttműködve 2003-ban valósult meg szintén PHARE CBC program keretében az "Arad-Gyula Panoráma" terv, mely a két város lakosai közti jószomszédi viszonyok erősítését célozta, a turisztikai és kulturális partnerkapcsolatok kiszélesítése révén.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatkészítés a leendő projektmenedzser feladatkörébe tartozott, aki egyben a polgármesteri hivatal integrációs irodájának vezetője. A projekttervezés során partnervárosként és jó példaként a zöldövezeteiről híres Szegedet választották, annak reményében, hogy a szegedi szakértők tanácsai, átadott tapasztalatai elősegítik Arad hatékony tájrendezését.

Határon átnyúló partnerség

A polgármesteri hivatalnak már korábban is volt kapcsolata a szegedi DARFT Regionális Fejlesztési Ügynökséggel A Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió keretében történő határmenti együttműködések során. A projekt megvalósítását követően további együttműködések terveznek, ezúttal az elkészült tájrendészeti tervek megvalósítása érdekében. A projekt során a

DARFT fő feladatai közé tartozott a szegedi tanulmányút megszervezése valamint a disszeminációs tevékenységben való részvétel.

A projektmegvalósítás értékelése

A megvalósítás során a legnagyobb akadályt a szegedi résztvevők szállítási költségei, valamint a zöldkártya beszerzése jelentette, ez utóbbi ugyanis nem tartozik a elszámolható költségek közé. További gondot okozott az elszámolás során a formanyomtatvány kitöltése, az erre vonatkozó útbaigazító nem volt közérthető, ráadásul az Integrációs Minisztérium sem szolgáltatott eléggé egyértelmű információkkal.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt határon átvívelő hatása elsősorban egy, már létező jó példa követésében öltött formát. A projekt lehetővé tette, hogy a határ magyarországi oldalán példaértékűvé vált területrendezés Aradon is követhető legyen, elsősorban a szegedi tanulmányút és a projekt során nyújtott szakmai segítség által. A kialakult intézményi kapcsolatok megnyitották az utat további együttműködések számára nemcsak a projektben részt vevő, hanem kívülálló szervezetek között is. Ugyanakkor kiszélesedett az Arad és Békés megye közötti, korábban kialakult együttműködés, Arad és Szeged számára hasonlóképpen új együttműködési lehetőségek nyíltak.

A projekt hatásai a magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A polgármesteri hivatal által kezdeményezett és megvalósított projekt elsősorban a két város közti jószomszédi viszony erősítéséhez járult hozzá. Bár a magyar–magyar kapcsolatok építése, a határon túli magyarság szükségleteinek figyelembe vétele nem jelentett szempontot a projekt tervezése és megvalósítása során, a szegedi jó gyakorlat alkalmazása elősegíti a végső kedvezményezettek körébe tartozó magyar közösség életkörülményeinek javulását is.

Határmenti együttműködés fejlesztése a Bihar-Bihar Eurorégióban

PHARE CBC 2000 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A **Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulása** 17 Bihar megyei település önkormányzatát magába foglaló egyesület, Bors székhellyel. Az egyesület a Hajdú-Bihar megyei, hasonló szerkezetű és elnevezésű társulással párhuzamosan jött létre 1997-ben, azzal a céllal, hogy a határmenti térségben létrehozzák a Bihar-Bihar Eurorégiót. A Társulás tevékenységei közé tartozik az érdekképviselet, a régió gazdasági és területfejlesztése, információs hálózat kiépítése, konferenciák, kerekasztalok szervezése, a szociális tevékenység támogatása a határmenti települések életszínvonalának növelése érdekében.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Határmenti együttműködés fejlesztése a Bihar-Bihar Eurorégióban, Románia

Partnerszervezet neve: Határmenti Bihari Települések Területfejlesztési Társulása, Biharkeresztes

A pályázat céljai: az állandó együttműködés intézményesítése a határmenti régió települései közt; szakemberek képzése a régiófejlesztésben, határon átnyúló projektek megvalósításában szerepet vállaló helyi és regionális intézmények számára.

A pályázat rövid összefoglalása: A tükörprojekt 5-5 Bihar és Hajdú-Bihar megyei információs központot magába foglaló hálózat létrehozását tűzte ki célul az eurorégiós együttműködés fejlesztése érdekében. Az információs központok feladata a regionális és helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása volt az előzetesen elkészített „erőforrástérkép” alapján. A projekt közvetlen célcsoportját a határmenti régió 34 településének képviselői, valamint az információs központok leendő munkatársai alkották.

Időtartam: 2003. február 15. – 2003. november 15.
Elnyert támogatás: 30 408 Euro, *önrész:* 3 516 Euro

Eddigi projekttapasztalatok

A magyarországi partnerszervezettel közösen megvalósított tükörprojekt jelentette az egyesület számára az első projekttapasztalatot, ezt követően további két határmenti együttműködési pályázatot nyújtottak be 2003-ban és 2004-ben, ezúttal a közös gazdasági fejlesztési pontokat és a humánerőforrás-fejlesztést hangsúlyozva, ezek közül viszont csak az egyik részesült támogatásban.

Projekttervezés, pályázatkészítés

Az egyesület a magyarországi partnerszervezettől szerzett tudomást a PHARE CBC 2000 RO/HU programról, Magyarországon ugyanis korábban megjelent a pályázati felhívás. A projekttervezéssel és pályázatkészítéssel a leendő projektmenedzsert bízták meg, aki három fős csapattal látta el az ehhez kötődő feladatokat. Míg a projektmenedzser az önkormányzatokkal való kapcsolattartásért felelt, a másik két csapattag a magyarországi partnerrel való információcsere hatékony megvalósulásában vállalt szerepet.

Határon átnyúló partnerség

A két egyesület közti kapcsolat megelőzte a 2003-ban közösen megvalósított projektet. A határ mindkét oldalán azonos névvel és struktúrával rendelkező, 17-17 települést magába foglaló két egyesület eleve azért jött létre, hogy szervezett keretben adjon a korábbi határmenti kapcsolatoknak, illetve a kapcsolatok többnyire kulturális jellegét hangsúlyos gazdasági jelleggel is kiegészítse. Magyarországon 2001-ben sikerült bejegyezni a határmenti térséget lefedő Bihar-Bihar Eurorégiót, míg Romániában az erre irányuló kérést elutasították. A partnerek hatékony együttműködését a biharkeresztesi és borsi polgármesterek közti kiváló személyes kapcsolat is megalapozta.

A projektmegvalósítás értékelése

A projekt sikere a partnerszervezetek közti hatékony információcserére és a hagyománnyal rendelkező jó kapcsolatokra vezethető vissza. A projektmegvalósítás során felmerült nehézségek, problémák elsősorban abból adódtak, hogy az információs központok kapcsolattartó személyeinek kiválasztása késett, az adatgyűjtési szakaszban az egyes települések nehézkesen szolgáltatottak információt a készülő forrástérképhez és fejlesztési tervhez. A helyi fejlesztési stratégiák kidolgozását esetenként hátráltatta az egyes polgármesterek ellenállása is, a jövőképhiány, a helyi közösség azon meggyőződése, hogy településük teljesen alkalmatlan a fejlesztésre, nem létezik egyetlen olyan pont sem, mely erősíthető az életszínvonal növelése érdekében.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt során létrejött az a közös szervezeti keret, infrastruktúra és képzett emberi erőforrás állomány, mely lehetővé tette a hatékonyabb és szervezettebb együttműködést a Bihar-Bihar Eurorégió települései közt. A projekt folytatásaként 2004-ben megvalósult egy közös humánerőforrás-fejlesztési projekt, valamint létrejött egy, a Bihar-Bihar Eurorégiót népszerűsítő kiadvány, mely a 17-17 határmenti települést mutatta be. Ugyanakkor hatékonyabbá vált a települések közti információáramlás és jelentősen fejlődtek az egyes település közt már korábban kialakult kapcsolatok.

A projekt hatásai a magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektben részt vevő települések lakossága a romániai határvonalon kettő kivételével magyar többségű volt. Az összetételből adódóan, a célkitűzéseknek megfelelően, a projekt a Bihar-Bihar Eurorégióhoz tartozó települések közötti, többnyire magyar–magyar kapcsolatok fejlesztését segítette elő.

TOGETHER – Együtt a vidékfejlesztésért *PHARE CBC 2000 RO/HU, Kisprojekt Alapok*

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A CREST Forrásközpont 1998-ban alakult meg azzal a céllal, hogy képzés és tájékoztatás által segítse az állami intézmények, magánvállalkozások és civil szervezetek működését. Főbb tevékenységei közé tartozik a szakképzés és tanácsadás, tanulmányok kidolgozása, humán erőforrás-fejlesztés, projektek pénzügyi auditálása, információszolgáltatás és szervezetfejlesztés. Tevékenysége során a CREST Forrásközpont több, az Európai Unió által támogatott projektet valósított meg.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: TOGETHER – Együtt a vidékfejlesztésért

Partnerszervezet neve: Békés Megyei Közösségfejlesztők Egyesülete

A pályázat céljai: 20 romániai és magyarországi, közösségfejlesztéssel foglalkozó civil szervezet fejlesztése annak érdekében, hogy képessé váljanak határon átnyúló projektek tervezésére és megvalósítására; a projektben részt vevők tájékoztatása a két országban érvényben levő pénzügyi és együttműködési formákat előíró jogszabályokat illetően; valamint határon átívelő, támogatásra esélyes projekteket tartalmazó portfólió kialakítása. A célcsoportot alkotó mintegy 40 személy a projekt során szakképzéseken, tapasztalatcserén, munkalátogatáson és workshopon vehetett részt.

Időtartam: 2002. december 20. – 2003. augusztus 19.

Elnyert támogatás: 18 982 Euro, *teljes költségvetés:* 21 312 Euro

Eddigi projekt tapasztalatok

A CREST Forrásközpont számos, elsősorban humán erőforrás-fejlesztési és közösségfejlesztő projektet kezdeményezett, amelyeket többnyire a PHARE CBC, PHARE Gazdasági és Társadalmi Kohézió valamint ACCESS programok által nyújtott támogatással valósított meg.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A Forrásközpont pályázatfigyeléssel is foglalkozik, különböző levelezési listákról, minisztériumok honlapjáról, hírlevelekből folyamatosan értesül a pályázati felhívásokról, mindemellett egyes pályázatot intézmények írásban is értesítik az irodát az aktuális pályázati lehetőségekről. A pályázatkészítés saját pályázati szakértők feladata volt. A projektet előkészítő igényfelmérő kutatásban szerepet vállalt a partnerszervezet is, képviselői szerezték be a magyarországi megyékre vonatkozó adatokat, dokumentumokat. Tekintve, hogy a megbízott munkatársak jelentős pályázati tapasztalattal rendelkeznek, a pályázatkészítés során nem adódtak problémák.

Határon átnyúló partnerség

A partnerszervezettel kialakult kapcsolatot 2001 óta hosszú távú együttműködési szerződés is szentesíti, melyet két évente megújítanak. A PHARE CBC 2000 RO/HU program által támogatott projekt volt az első, amelyet közösen valósítottak meg, a korábbi együttműködések többnyire tapasztalatcserékre korlátozódtak. A kapcsolat kialakulása egy harmadik szervezet közbenjárásával történt, ez volt az alapja a kölcsönös bizalomnak, amely a két szervezet közti együttműködést végigkísérte.

A projekt megvalósítás értékelése

A projekt során nem adódtak komolyabb nehézségek a határátlépés, a támogató által igényelt dokumentáció és az elszámolás során felmerülő kisebb problémákon kívül.

A sikeres megvalósítás kulcsa a partnerszervezetek közti jó kapcsolat és akadálymentes kommunikáció volt. A projektmegvalósítás hatékonysága azzal is magyarázható, hogy a partnerszervezetek közt létrejött egy belső szerződés, mely a feladatokat, kötelezettségeket, az együttműködés szabályait valamint a projekt megvalósulása utáni jogosultságokra vonatkozó előírásokat tartalmazta. A projektmegvalósítás során megfigyelhető volt, hogy a romániai civil szervezetek sokkal nyitottabbnak, céltudatosabbnak bizonyultak, nagyobb szaktudással rendelkeztek, mint a magyarországi civil szféra képviselői. A közös szemináriumok során nem jelentett problémát a nyelvhasználat, a román nemzetiségű civil szervezetek egy része beszélt magyar nyelven, a csak román nyelven beszélők tolmács segítségét vehették igénybe.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt megvalósítása nagymértékben hozzájárult a részt vevő 4-4 megyében tevékenykedő civil szervezetek közti kapcsolatok körvonalazódásához illetve megerősödéséhez. A projekt következtében testvérkapcsolatok alakultak ki, közös pályázatokat nyújtottak be. A projekt multiplikáló hatásaként a részt vevő civil szervezetek további civil szervezetek közti kapcsolatok kialakulását segítették elő, így szélesebb körben is megvalósulhattak határon átvívelő projektek.

A projekt hatásai a magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projekt következtében szorosabbá váltak a határon túli és a magyarországi magyar civil szervezetek közti kapcsolatok. További együttműködésekre került sor romániai román civil szervezetek és magyarországi szervezetek közt is, bár ez a tendencia erőteljesebb a határon túli magyar és a magyarországi magyar civil szervezetek esetében.

Kultúrák találkozása és sorsok összefonódása

PHLARE CBC 2003 RO/HU, Kisprojekt Alapok

Pályázó szervezet rövid bemutatása

A **Caritas Szatmár megyei szervezete** megalakulása óta egyike a legjelentősebb civil szervezeteknek, amelyek szociális támogatásokat nyújtanak a Szatmár és Máramaros megyei hátrányos helyzetben levő személyek számára. A szervezet tevékenységével igyekszik a legszélesebb körben támogatni a rászorulókat, célcsoportját a utcagyerekek, idősek, fogyatékos személyek és nehéz sorban levő családok képezik.

A pályázat rövid bemutatása

Pályázat címe: Kultúrák találkozása és sorsok összefonódása

Partnerszervezetek neve: Ápoló-Gondozó Otthon Kisléta

A projekt rövid összefoglalása: A projekt célja a Szatmár és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei fogyatékos fiatalok közti együttműködés megerősítése egymás kultúrájának és hagyományainak megismerése által. A projekt célcsoportját alkotó 110 magyarországi és 120 romániai fiatal 4 tematikus alkotótáborban és 5 tanulmányúton vehetett részt. Az alkotótáborok eredményeit két gála keretében mutatták be. Mindez elősegítette a két megye fogyatékos fiataljai közti kapcsolatok kialakulását és fejlesztését.

Elnyert támogatás: 44 984 Euro, *önrész:* 4 999 Euro

Időtartam: 2005.03.16-2005.12.31.

Eddigi projekttapasztalatok

A pályázó számára ez a projekt jelentette az első határmenti együttműködési tapasztalatot, bár nem ez az egyetlen Európai Unió által támogatott projekt, amelyben részt vett. A Caritas Szatmár megyei szervezete 2001-ben a PHARE program támogatásával valósította meg a Szatmár és Máramaros megyei szociális otthonok felújítására irányuló projektet. Emellett partnerként is részt vett a küldetésével összhangban levő különböző projektek megvalósításában.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázati írás a projektvezető és a szervezet forrásszerzőjének feladata volt. Munkájukat a pályázati útmutató mellett a pályázati író képzéseken szerzett ismeretek is segítették. Korábbi tapasztalatuknak köszönhetően a pályázatkészítés során nem szembesültek problémákkal.

Határon átnyúló partnerség

A pályázó és a partnerszervezet között nem volt együttműködés a közösen megvalósított projektet megelőzően. A projekttervezési szakaszban a pályázati írók a világhálón találtak rá a kislétei Ápoló-Gondozó Otthonra.

A projektmegvalósítás során a partnerszervezet fő feladatai közé tartozott a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei munkacsoport koordinálása, a részt vevő fiatalok felkészítése, a határ magyarországi oldalán megvalósuló tevékenységek vezetése valamint szakmai segítségnyújtás.

A projektmegvalósítás értékelése

Annak ellenére, hogy a két szervezet nem rendelkezett együttműködési tapasztalattal, a kapcsolattartás és a tevékenységek megvalósítása egyaránt problémamentesen zajlott.

A projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A kislétei Ápoló-Gondozó Otthon szakemberei által nyújtott segítség jelentősen hozzájárult a pályázó szervezet szakmai felkészültségének javításához. A projekt sikerére építve a partnerszervezetek folytatni szeretnék az együttműködést, további közös pályázatok benyújtását tervezik. A Szatmár megyei Caritas és a kislétei Ápoló-Gondozó Otthon által megvalósított projekt rámutat arra, hogy a határon átívelő együttműködés, egymás kultúrájának, mindennapjainak megismerése pozitív hatással lehet a különböző térségekben élő fogyatékossgal küzdő fiatalok fejlődésére. A projekt utolsó szakaszában megalakult kezdeményező csoport és a fiatalok közti együttműködés továbbgondolása is alátámasztja a projekt során megalapozott határon átnyúló kapcsolatok fenntarthatóságát.

2. SZLOVÁKIA

1. „A demokrácia pillérei 2005”

Phare CBC Szlovákia – Magyarország - Üzleti infrastruktúra, innováció és humán-erőforrás-fejlesztés a határ mentén

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

A **Vágsellye és Vidéke Régiófejlesztési Ügynökség** az alapításakor megfogalmazott célok közül a legfontosabbnak a társadalmat alkotó szektorok, az önkormányzatok, a vállalkozói szféra illetve a civil szervezetek közötti hatékony kommunikáció és a hosszú távú együttműködés kialakítását tartja. A szervezet legfőbb küldetése a térség szociális és gazdasági fejlődésének előremozdítása. Az ügynökség tagja az Építésügyi és Régiófejlesztési Minisztérium által létrehozott Integrált régiófejlesztési ügynökségek hálózatának, a Fórum Információs Hálózatnak, valamint az eMagyar pontok hálózatának.

Projekt rövid bemutatása:

A támogatás nagysága 13 088 EUR /497 000 SKK

A projekt globális célja

Támogatni és erősíteni a helyi demokrácia fejlődését, aktivizálni a lakosságot és elmélyíteni a kapcsolatokat a külföldi partnerekkel.

A projekt a helyi demokrácia támogatása és erősítése érdekében jött létre, célja aktivizálni a város lakosságát és elmélyíteni a határon átnyúló kapcsolatokat a határmenti övezetben. Továbbá a célcsoport igényeinek megfelelően infrastrukturális háttér biztosításával, valamint a nonprofit szektorban tevékenykedő szervezetek szakmai színvonalának emelésével, workshopok, oktatási programok és határon átnyúló együttműködés segítségével növelni az EU-források felhasználását a régióban.

Eddigi projekttapasztalatok:

A szervezet feladataiból eredően különbséget kell tenni megírt és benyújtott pályázatok között, mivel a szervezet egyik fő bevételi forrása a pályázati bémunka. A szervezet számos pályázatot készített ez ideig, ezen belül a programok és célok a kedvezményezett szervezet igényeit tükrözik, sikerességük változó, kb. 20%-os.

Saját céljaik eléréséhez elsősorban a fejlesztési programok ill. dokumentumok kidolgozásához hozzárendelhető pályázati programokat pályázták meg, összesen három alkalommal, minden esetben sikeresen.

Projekttervezés, pályázatkészítés

Mivel ezen a téren a szervezet több éves tapasztalattal rendelkezik, ismerve a város és a régió igényeit, tudatosan figyelik a megfelelő felhívásokat.

A pályázatot a szervezet belső munkatársa írta, aki évek óta foglalkozik a járás civil szervezeteivel, ismerte azok igényeit. A fő szempont, a projekt megírásánál az a tapasztalat volt, hogy a civil szervezetek fejlődését leginkább gátló probléma a szakértelem hiánya e területen, a kevés tapasztalat, a nem kielégítő kommunikáció, a civil szféra és az önkormányzat közti rossz gyenge együttműködés, kölcsönös bizalmatlanság.

Határon átnyúló partnerség

A partnereket Sellye városa testvérvárosi kapcsolatait kihasználva találták, közvetlenül a projekttervezés előtt. Szoros együttműködést alakítottak ki szervezeti és egyéni szinten is. A szervezet számára mind szakmai, mind emberi szempontból sokat adott a közös munka. Rengeteg hasznos tapasztalatot tudtak átvenni a határon túli partnerektől. A partnerül választott oroszlányi szervezetek – az egyik az ügynökséghez hasonló munkát végez, illetve egy civil koordinációval foglalkozó szervezet – nagyon nagy segítséget jelentettek a pályázó számára, mivel 10 éves tapasztalattal rendelkeztek az adott témában.

Projekt megvalósítás értékelése

Elsősorban a gyakorlatlanság volt a legnagyobb gond a megvalósítás során, ugyanis ez volt a szervezet első pályázata, melyet saját maga valósított meg. Szervezeti felkészülés, adminisztrációs problémák: a támogatás elszámolása – bevásárlások, beruházások, honoráriumok. A másik nehézség a célcsoport motiválatlansága volt.

Projekt hatásai határon átnyúló kapcsolatokra

A leginkább érezhető hatásnak a szervezet a közvetlen emberi kapcsolatok, barátságok kialakulását nevezte meg és az ezután következő közös tervezői munkát. A tudástranszfer alapú, határon átnyúló együttműködések mindkét fél segítségére voltak, a kapcsolati tőke növelése lehetőséget teremtett a gazdasági együttműködések kialakulásához is.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

Az együttműködés során kialakult kölcsönös inspiráció, a közös tevékenységek kumulatív módon mind komolyabb és komolyabb közös ötletek megvalósítása felé terelték a munkát.

“ERŐDÖK ÉBREDÉSE“

A Révkomárom- i Öregvár (SR) és a Komárom-i Csillagerőd (HU)

kulturális–idegenforgalmi kapcsolatainak megalapozása

INTERREG IIIA Magyarország – Szlovákia – Ukrajna Szomszédosági Program 2004 – 2006

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

RÉVKOMÁROM VÁROS

Komárom 38 ezer (kétharmad részben magyar) lakosával, jelentős gépiparával (folyami hajógyártás) forgalmas határváros, sokszínű kulturális élettel és szép számú műemlékkel, emlékhellyel a múlt tárgyi emlékeit őrző gazdag múzeummal rendelkezik. A vidék klímaviszonyaival nagy vonzerőt jelent a turizmus számára.

Projekt rövid bemutatása:

A támogatás nagysága 142 500 EUR, (95%)

A projekt célja: olyan engedélyezett építési tervdokumentációk elkészítése - a megvalósíthatósági és környezetvédelmi hatástanulmánnyal együtt - melyek lehetővé teszik az Öregvár és a Csillagerőd revitalizációját célzó beruházások megkezdését. A megvalósíthatósági tanulmány és a környezetvédelmi hatástanulmány kötelező mellékletét alkotja a majdani kivitelezési terveknek és beruházásoknak, melyeket a két intézmény az erődök revitalizációja érdekében készül benyújtani. A végső cél egy olyan, két ország területén elhelyezkedő, de történelmileg és földrajzilag összetartozó kulturális-idegenforgalmi attraktív látványosság, élményhelyszín kialakítása, mely nemzetek feletti, összeurópai jelentőséggel bír. A két ország területén fekvő erődrendszer a két ország, a két nép közös – európai jelentőségű – öröksége. A projekt megvalósításával egy erős, nemzetközi intézményi kapcsolat alakul ki, mely megalapozza az UNESCO világörökséggé nyilvánítását is. A projekt megvalósulásával létrejön a két város intézményei közötti szorosabb együttműködés, mely további sikeres idegenforgalmi és kulturális együttműködést tesz lehetővé.

Eddigi projekttapasztalatok:

A város vezetésének célja, hogy a komáromi régiót, mint a dunai folyosó gazdaságilag erős központját úgy fejlessze, hogy az ne csak a saját, de más régiók adottságait is kamatoztatni tudja. Ezért az évek során számos szlovákiai, európai és nemzetközi pályázati programba kapcsolódott be az előcsatlakozási alapoktól, strukturális alapokon keresztül a Norvég Alapig. A pályázatok sikeressége összességében 33 és 50% között mozog, néhány pályázati program, ahonnan sikerült támogatást nyerni: PHARE ECOSOC, PHARE CREDO, ISPA, PHARE CBC, INTERREG, Alapinfrastruktúra OP, Kohéziós Alap, stb.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A projekttervezés és pályázatkészítés területén a város igyekszik saját emberi erőforrásaira és szakértőire támaszkodni. A pályázatok figyelését, lebonyolítását és elszámolását a polgármesteri hivatal szervezési osztálya felügyeli, koordinálja és végzi, együttműködve a hivatal speciális osztályaival. A pályázatok kiválasztása a helyi fejlesztési igényekre és szükségletekre épül.

Határon átnyúló partnerség

A két Komárom a meglévő határok ellenére is évek óta kifejezi együvé tartozását. Ezt 1993 óta testvérvárosi szerződés is szentesíti. Számos közös pályázat kidolgozása és lebonyolítása bizonyítja hatékony együttműködésüket.

Projekt megvalósítás értékelése

Minden pályázati program más jellegű, legyen az elő-, vagy utófinanszírozású, de a projektek megvalósítása az évek óta mindkét oldalon felhalmozódott tapasztalatoknak köszönhetően zökkenőmentes.

Projekt hatásai határon átnyúló kapcsolatokra

A két ország területén fekvő, de történelmileg és földrajzilag összetartozó, erőrendszer a két ország, a két város közös – európai jelentőségű – öröksége. A projekt közvetlenül hatással van a határon átnyúló kultúra és idegenforgalom élénkítésére, fellendítésére és az intézményi kapcsolatok még szorosabbá fűzésére.

Zemplén kapui–Zemplén–Nagykapos–Tokaj Integrált Turisztikai Fejlesztési Programja

INTERREG IIIA Magyarország – Szlovákia – Ukrajna Szomszédosági Program 2004 – 2006

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

Nagykapos Város Önkormányzata

A város a kelet-szlovákiai síkságon helyezkedik el az Ung és Latorca folyók között, amelyek az Ung-vidéket alkotják. A mai Nagykapos a 20. szd. elején keletkezett Kiskapos, Csepely és később Veskóc falvak összevonásával és csatlakozásával. Az első írásos dokumentum a város létezéséről 1214-es évből való, amikor a többi községgel a leleszi premonstreai rendhez tartozott, ami a város címerében is látható.

A város modern formája a II. Világháború után alakult ki. Gazdasági fejlődéséhez hozzájárult a szélessávú vasút, amely 1966-tól a kassai Haniska-tól az Ukrán határig húzódik. A város közelében több fontos vállalat jött létre a következő területeken – energetika, gáz, vegyipar.

Nagykapos az Ung-vidék központja, fejlett üzleti hálózattal és szolgáltatásokkal. A nagymihályi járás 2. legnagyobb városa.

Projekt rövid bemutatása:

A támogatás nagysága 7 655 100 Sk, (95%)

Nagykapos Város Önkormányzata által beterjesztett projekt alapvető célja a régió turisztikai attraktivitásának növelése és ezen attraktivitás hatásos propagálása az ide érkező turisták részére.

A projekt megvalósításának eredményeként egy turisztikai információs központ jön létre Nagykaposon. Az információs központ révén javul az információkhoz való hozzáférés, bővülnek a szolgáltatások, meghosszabbodik a látogatóknak a térségbe tartózkodásának az ideje, nő a jelenlegi kapacitások kihasználtsága, javul a régió marketingje és reprezentációja, nő a régió versenyképessége és ezáltal az idegenforgalomban dolgozó kis- és középvállalkozások versenyképessége is valamint nő a foglalkoztatottság.

Eddigi projekttapasztalatok:

Alapinfrastruktúra OP - Területrendezési terv elkészítése – nyertes

INTERREG IIIA HUSKUA - Zemplén kapui II – nem nyert

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatot belső munkatársak készítették el a partnerönkormányzat munkatársaival együtt. Ezen kívül több szakmai workshopon is részt vettek, amit a kiírt programmal kapcsolatban rendezett elsősorban a kiíró régiófejlesztési minisztérium. A projekt a Zemplén régió turisztikai potenciáljára épül, ahol az infrastrukturális fejlettség nem megfelelő – elsősorban a nagykaposi kistérség esetében

Határon átnyúló partnerség

A két önkormányzat közötti sikeres együttműködés tette lehetővé a közös pályázat benyújtását. Tokaj térsége, turisztikai potenciálja, az önkormányzat eddigi tapasztalatai nagyban hozzájárult a pályázat sikeréhez. A két önkormányzat további közös projektek megvalósítását tervezi, elsősorban az idegenforgalom területén – pl. többnyelvű turisztikai kiadványok

Projekt megvalósítás értékelése

A projekt megvalósításának fázisai problémamentesen zajlanak, a legnagyobb nehézséget a projekt adminisztrációjának bonyolultsága okozza.

Projekt hatásai határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt elsősorban a turizmus, idegenforgalom területén segíti elő az együttműködések kialakítását.

Hálózatépítés a gazdasági és kulturális együttműködés megerősítésére *INTERREG IIIA Magyarország – Szlovákia – Ukrajna Szomszédsági Program 2004 – 2006*

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

Szövetség a Közös Célokért

A Szövetség a Közös Célokért a Szlovák Köztársaság Polgári Törvénykönyvének értelmében önálló jogi személyek társulásaként jött létre 2001. november 19-én. Az intézmény legfontosabb céljai:

- a szlovákiai magyar közművelődés támogatása;
- a szlovákiai magyar oktatásügy fejlesztése az óvodáktól, az alapiskolákon és középiskolákon át az egyetemig;
- az egységesülő Európa szellemiségével összhangban a nemzeti tudat fejlesztése;
- a fiatal magyar nemzedék szellemi és lelki gazdagítása;
- a szlovákiai magyar családok gyermekeinek segítése és bekapcsolása az egyetemes magyar szellemi és közösségi életbe;
- a szülőföld társadalmi, gazdasági és szellemi gyarapítása, a szülőföldön való boldogulás segítése.

Projekt rövid bemutatása:

A támogatás nagysága 2 778 750 Sk (95%)

A pályázat célja olyan információs hálózat létrehozása, amely hatékonyan segítheti a határ két oldalán lévő régiók gazdasági, kulturális és társadalmi együttműködését. A kezdeményezés partnere Magyarországon a budapesti székhelyű Pro Professione Alapítvány.

A szövetség a megalakulásától kezdve a Szlovák Köztársaság és a Magyar Köztársaság különböző szervezetei és intézményei közti baráti kapcsolatok és hatékony partnerkapcsolatok létrehozására törekszik. A hálózatépítésben résztvevő intézmények egy olyan statisztikai jellegű részletes információkat tartalmazó adatbázist hoztak létre, amely Dél-Szlovákia magyar lakta városaira és községeire vonatkozóan egyebek mellett a határon átnyúló együttműködésről és régiófejlesztésről tartalmaz adatokat. Az adatbázis kifejezett célja a két ország közti együttműködés fejlesztésének

előmozdítása, a legszélesebb nyilvánosság tájékoztatása a vonatkozó térségben meglévő lehetőségekről.

Eddigi projekttapasztalatok:

Összesen 4 db. benyújtott EU-s pályázat, ebből 2 sikeres:

Régiófejlesztés forrásai - PHARE pályázat

Hálózatépítés a gazdasági és kulturális együttműködés megerősítésére – INTERREG IIIA pályázat

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázat a partnerszervezetek szakemberei és saját munkatársak bevonásával készült. Az irodahálózat munkatársai tudatosan készültek az EU csatlakozás előnyeinek kihasználására, 2003. év elejétől továbbképzéseken, workshopokon vettek részt a szlovák Építésügyi- és Régiófejlesztési Minisztérium szervezésében. Folyamatos kapcsolatot tartanak fenn a régiófejlesztési ügynökségekkel, ahonnan rendszeres tájékoztatást kapnak az új pályázati lehetőségekről.

Határon átnyúló partnerség

A pályázó intézmény hálózati jellege, szolgáltató szerepe, egyéb tevékenységei rendkívül jól illeszthetőek voltak az adott pályázati programhoz. A Szövetség kiterjedt magyarországi kapcsolatrendszerrel rendelkezik.

Projekt megvalósítás értékelése

A projekt megvalósítása problémamentes. Jelenleg a megvalósítás első negyedéve zárult le, ez alatt kialakultak az együttműködés konkrét formái: több alkalommal budapesti egyeztetések, a magyarországi szakértők részvétele a szlovákiai eseményeken. A www.szakc.sk honlapon megtalálható minden információ arról, ami a szlovákiai oldalon a pályázatból kifolyólag megvalósult.

Projekt hatásai határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt megvalósulása multiplikátor hatás révén a határon átnyúló régió számára hasznos lehetőségeket tár fel újabb együttműködési lehetőségek feltárására.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projekt eredményeképp létrejött adatbázis hatására, mely tartalmazza a térség meglévő gazdasági, kulturális, turisztikai stb. lehetőségeit, előremozdulhat az ilyen irányú magyar–magyar együttműködés.

KOMP – Kulturális, oktatási, multietnikus program

INTERREG IIIA Magyarország – Szlovákia – Ukrajna Szomszédsági Program 2004 – 2006

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

A Selye János Egyetem Kutatóintézete

A 2004. végén alapított Selye János Egyetem Kutatóintézetének alapfeladata a rendszerváltások utáni Kelet-Közép-Európában, azon belül is kiemelten a Kárpát-medence területén végbemenő társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok átfogó vizsgálata. Az intézmény tevékenységi köréhez tartozik:

- az egyetem tanszékein folyó kutatómunka ösztönzése és összehangolása, az ott születő tudományos eredmények nemzetközi szakmai nyilvánosság előtti megjelenésének elősegítése;
- a kisebbségkutatás kárpát-medencei, és kiemelten szlovákiai műhelyeivel (kutatóintézetek, egyetemek, főiskolák stb.) való széleskörű együttműködés, közös kutatási projektek készítése és művelése;
- együttműködési kapcsolatok kialakítása és bővítése külföldi egyetemekkel és kutatóhelyekkel, kutatócserék, közös projektek, workshopok stb.;
- belföldi és nemzetközi tudományos konferenciák szervezése, azon intézeti kutatási eredmények bemutatása;
- kutatási eredmények közzététele nyomtatott és elektronikus formában, a felsőoktatási tananyagokban való adaptálásuk elősegítése.

A Kutatóintézet tevékenységét az a célkitűzés vezérli, hogy kilépjen a klasszikusan értelmezett „nemzettudományi” szerepkörből, erősítse a nemzetközi együttműködést, ami főként a helyi adottságok interregionális szemléletű értékelését jelenti.

Projekt rövid bemutatása:

A támogatás nagysága 1 455 400 SKK (95%)

A KOMP projekt konkrét célja a magyar és szlovák határ menti oktatási, kulturális, közművelődési, egyházi intézmények közötti információáramlás és együttműködés elősegítése adatbázis és multikulturális oktatáshoz szükséges módszertan kidolgozásával. Hosszútávon hozzájárul a társadalmi integráció növekedéséhez a multietnikus határmenti régióban.

A projekt célja a kiválasztott magyarországi és szlovákiai multietnikus közösségeken a magyar, szlovák, roma oktatási, kulturális intézmények elemzése; térinformatikai, demográfiai, oktatási, kulturális intézményi, helytörténeti adatbázis létrehozása; kulturális-szakmai portál létrehozása a magyar-szlovák kutatási eredmények bemutatására, e-learning formában alkalmazható képzési anyag elkészítése, valamint egy zárókötet megjelentetése a multietnikus határregiók intézményeiben folyó interetnikus képzési lehetőségekről.

Eddigi projekt tapasztalatok:

Az intézmény elsősorban a kutatásokhoz kapcsolódó pályázati programokban vesz részt, úgy a belföldi, mint a nemzetközi K+F pályázatokban.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázat a partnerszervezetek szakemberei és saját munkatársak bevonásával készült.

Határon átnyúló partnerség

Mivel a pályázó intézmény mindössze két évvel ezelőtt jött létre, régi intézményi kapcsolatokról nem beszélhetünk. A határon átnyúló partnerség hosszú távú személyes ismeretségek alapján szerveződött.

Projekt megvalósítás értékelése

A projekt megvalósítása a közelmúltban kezdődött meg a helyzetfeltárással, adat- és információgyűjtéssel esettanulmányok és összegző tanulmány megírásával. A megvalósítás jelenleg problémamentesen zajlik.

Projekt hatásai határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt magyar-szlovák kutatóintézeti együttműködés, a magyarországi akadémiai intézet és a szlovákiai egyetemi kutatóhely közös projektjeként valósul meg, egységes kutatási és cselekvési, intézkedési tervvel, magyar és szlovák nyelven. Az együttműködés kimenetei: tananyag a régióismeret, módszertani és gyakorlati ismeretek a multikulturális oktatás témaköreiben mindkét

régió számára jól felhasználhatóak egyaránt az iskolai oktatásban, felnőttképzésben, közművelődési intézményekben és szervezetekben

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projekt erősebb hatást nagyjából a határon átnyúló régiók egyes nemzetiségi csoportjaira (magyar, szlovák és roma) fejt ki, a magyar–magyar kapcsolatokra főként az intézményi együttműködés szintjén.

SZERBIA

A magyar–szerb vállalkozói és intézményi együttműködés elősegítése Bácska térségben

*INTERREG IIIa Magyarország-Szerbia és Montenegró Határon Átnyúló Együttműködési Program
2004–2006*

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

Röszke Község Önkormányzata és Magyarkanizsa Község Önkormányzata közösen pályázott. Magyarkanizsa mint község és községi székhely a Tisza jobb partján fekszik, vagyis Szerbia legészakibb részén. Ez a területi-közigazgatási egység keletről a Tiszával határos, vagyis Törökkanizsa községgel, délről Zentával, nyugatról Szabadkával, északról pedig határvonala a szerb-magyar országhatárral azonos. A község lakosságának 90 %-a magyar.

Projekt rövid bemutatása

Célja: A projekt fő célja a vállalkozói háttér inkubációs infrastruktúrájának és **képzési, konferencia megrendezési lehetőségeinek biztosítása** Röszke Község Önkormányzatával való együttműködésben; Magyarkanizsán egy korszerű többnyelvű konferencia-képzési központ létrehozásával. Ezen kívül a két község közötti kapcsolatok élénkítése is cél, mind önkormányzati, mind vállalkozói, mind a civil szféra szintjén.

Program:

Projektösszeg: 59 143 euró

Támogatás nagysága: 54 000 euró (90%)

- Lebonyolítandó projekt tartalma:
- Tolmácgép beszerzése
- Informatikai eszközök beszerzése
- Biztonságtechnikai rendszer kiépítése
- Közbeszerzési eljárás lebonyolítása
- Projekt menedzselési feladatok ellátása

Eddigi projekttapasztalatok

Többször pályáztak már, vegyes eredményekkel, vannak elutasított pályázataik is, amiknek nem néztek utána, hogy miért utasították el őket, de vannak nyertes pályázataik is, amelyek folyamatban vannak.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatot egy külső, harmadik fél készítette: egy budapesti pályázatíró cég. Az interjúalany nehezményezte, hogy a röszkeiekre vonatkozó részét a pályázatnak jobban kidolgozták (nagyobb projekt is volt az röszkeieké). A kanizsaiakat bevonták a pályázatírásba, olyan formában, hogy konzultáltak velük (felmérték, hogy mire is lenne szükség), de a részletek felett egy kicsit átsiklottak. Lesznek olyan költségeik a kanizsaiaknak, amiket bele lehetett volna írni a pályázatba.

Milyen szükségletre épül a projekt: a két község van egymáshoz legközelebb, a határ egyik oldalán és a határ másik oldalán. Ennek a közelségnek a kihasználása, kamatoztatása a cél, hogy a vállalkozók tapasztalatokat cseréljenek, hogy a röszkei vállalkozók tapasztalataik átadásával segítsék az EU-s vállalkozásokra vonatkozó szabályokba való beilleszkedést, hogy élénkítsék a vállalkozók közötti üzleti kapcsolatokat, mert jelenleg **a közelség ellenére nincs intenzív kapcsolat a két község között.**

Határon átnyúló kapcsolat

A kapcsolatot a két község polgármestere vette fel, egy konferencia alkalmával, és egyeztek meg, hogy pályázni fognak közösen. A pályázat kiírásakor, megjelenésekor a röszkei fél jelentkezett és tervezték meg a projektet. Teljesen pozitívnak értékelte a kapcsolatot a kérdezt, és problémamentesnek mondta a kapcsolattartást. Elégedettek a magyarországi fél hozzáállásával.

Projekt megvalósítás értékelése

A projekt megvalósítása folyamatban van, eddig kisebb nagyobb problémák merültek fel: a kiírt közbeszerzési pályázatra nem jelentkezett senki, mert nem tudják kitölteni a vállalkozók a dokumentumokat. Ezért újra ki kellett írni, és bevonni egy belgrádi céget, amely a kért dokumentációt kitöltötte, így megoldódott a bürokratikus probléma. (Helyi vállalkozások nincsenek felkészülve).

Ebben a konkrét esetben nincsen nyelvi nehézség a kapcsolattartásba, mivel magyar nyelven beszélnek mindketten (interjúalany szerb anyanyelvű volt, de tökéletesen beszélt magyarul), de ha angol nyelven kellene a kapcsolatot tartani, akkor jelentkeznének gondok, mivel csak interjúalanyom beszél tökéletesen angolul. (Szaktudás hiánya).

Míndezek ellenére a projekt a tervezett határidők betartásával halad, de még a kezdetén van.

Projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt még csak kezdeti stádiumban van, ezért csak a várakozásokat lehet leírni, tényleges hatásai még nincsenek. Szemináriumok, konferenciák, előadásorozatok megszervezésének köszönhetően (ezek megszervezése a pályázat része) élénkülhet a kapcsolat a két község vállalkozói között. Nemzetközi üzletember találkozó szervezésével talán a térségben nőhet a külföldi befektetők száma, esetleg létrejöhet vegyes, határon átnyúló gazdasági érdekeltsgű cég, vállalkozás, Nőhet az újonnan létrejövő vállalkozói kooperációk, együttműködések száma.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektnek közvetlenül nem célja a magyar–magyar kapcsolatok élénkítése, ápolása, ennek ellenére jótékony hatású lehet, mivel „statisztikailag” elkerülhetetlen (Magyarok 90%-ban magyarul beszélnek), hogy a két oldalon ne magyar vállalkozás találkozzon egymással (azonban ez nem célja és nem is feltétele a projektnek). Határon túli magyarság szükségleteihez illetve igényeihez, talán a gazdasági élet fellendítésével járulhat hozzá legjobban a projekt, mivel nem csak a magyarság, hanem az egész térség egyik legnagyobb problémája a munkanélküliség, ami a gazdasági élet pangásából adódik. Tehát a gazdasági élet fellendítése lehet a közvetett haszna a projektnek, ami a magyar–magyar kapcsolatokat elősegítheti illetve a határon túli magyarság szükségleteit kielégíthetné.

A falusi turizmus fejlesztési lehetőségei a határmenti régiókban

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

1. Homokhát Eurointegráció Kistérség és Gazdaságfejlesztési Kht – Mórahalom
2. Homokhát Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Egyesülete – Mórahalom

Határon túli partner: A „Csornai Richárd” Ökológusok Egyesülete 1987 óta működő nonprofit civil szervezet, amely Észak-Vajdaság természeti értékeinek megismerését és védelmét tartja feladatának. Céljuk, hogy hozzájáruljanak a biológiai sokféleség és az emberi élet minőségének megőrzéséhez. A tagok szakemberek és érdeklődő természetkedvelők.

Tudományos és szakmai munka keretében partneri kapcsolatban vannak a Szerbiai Természetvédelmi Hivatalával, a Szerbiai Ökológusok Szövetségével valamint az Újvidéki Egyetem Biológiai, Kémiai és Vízrendezési Intézetével. Folyamatosan együttműködnek a Palics-Ludas Közvállalattal, mely a helyi védett területek kezelője, a belgrádi Természettudományi Múzeummal és a szabadkai Városi Múzeummal is.

Projekt rövid bemutatása

Célja: A projekt hosszú távú céljai, hogy a természet, és a régió adta lehetőségeket kihasználva a lehető legnagyobb mértékben tudják a falusi és ökoturizmust fejleszteni a határmenti térségben. A cél, hogy a projektum végére a falusi turizmussal foglalkozók száma Vajdaságban a jelenlegi értéket 30%-kal meghaladja, és az e területen foglalkozók száma legalább a duplájára növekedjen. Rövid távú cél, hogy feltérképezzék mindazokat a vállalkozókat, akik jelenleg falusi turizmussal foglalkoznak, és azokat, akik szeretnének vele foglalkozni, de még valamilyen ok miatt nem kezdték el. Ebből a kutatási anyagból egy középtávú fejlesztési tervet készítenek. A kutatásban részt vett személyek számára a magyar partnerek tapasztalatait, felhasználva egy oktatási kurzust tartanak, majd harmadik lépésben egy a határon átnyúló klasztert hoznak létre a magyar vállalkozókkal. Az így létrehozott klaszter közös markentig tervét kívánják kidolgozni, valamint közös a határon átnyúló programcsomagokat készítenek el, mellyel terveik szerint kilépnek az EU turisztikai piacára. Konkrét cél egy közös PR kiadvány elkészítése, valamint közös internetes oldal működtetése.

A pályázat összértéke 38 243 euró, amiből az önrész 2000 euró volt.

Eddigi projekttapasztalatok

Eddigi projektjeik: A természetes élőhelyek tanulmányozása a Tisza folyó völgyében (REC – a Duna régió programja) (1996)

A Kőrös-Ludas kistérség fenntartható fejlődése – REC (2004-2005)

Eddigi pályázataik más jellegűek voltak. Mások voltak a követelmények, kevesebb adminisztrációval jártak.

Projekttervezés, pályázatkészítés

Az egyesület 1987 óta tagja a szabadkai szakegyesületek szövetségének, amelynek 17 civil szervezet a tagja és a szövetség rengeteg hasznos információ birtokában van amit továbbítanak a tagoknak, így szereztek tudomást az Interreg Cards pályázatról és a szabadkai önkormányzat is szervezett egy bemutatót.

A pályázatot egy pályázatokkal foglalkozó magyarországi cég írta meg, aki konzultált a szervezettel.

Határon átnyúló kapcsolat

A magyarországi féllel régi a kapcsolat, volt már együttes pályázatuk (sikertelen). Az egyesület számára a partner eddigi eredményei és nagy tapasztalata fontos a partnerségi együttműködés kiszélesítése.

Projekt megvalósítás értékelése

A bonyolult adminisztráció és a Szerb kormányzat felkészületlensége, lassúsága nagyban hátráltatja, lassítja a munkát, pl. a tenderek kiírásában. Gondok vannak a Nemzeti bank devizapolitikájával az állami adóhivatal ÁFA előírásaival a közbeszerzési előírásokkal.

Projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt célja a régió (dél Alföld, Észak Vajdaság) egységes fejlesztése az államhatár minkét oldalán. Emellett emberi kapcsolatok kialakítása, közös programok, turisztikai kínálat működtetése. A projekt folyamatban van, ezért tényleges hatásokról nem lehet beszámolni.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projekt csak annyiban releváns a magyar–magyar kapcsolatok szempontjából, hogy a magyarok által lakott térségekben valósul meg egy elsősorban ökológiai jellegű fejlesztés, ami közvetve javítja az itt élők életminőségét.

Határ menti oktatási együttműködés megalapozása

Megjegyzés: Az interjúalany mindkét pályázó szervezetben jelen van (volt), olyan formában, hogy a csantavéri civil szervezetnek az elnöke, és a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karán frissen végzett mezőgazdasági mérnök.

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

A projekt pályázója a **Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Főiskolai Kar**. A hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Főiskolai Kar az 1896-ban alakult alsó fokú földműves iskolából fejlődött ki. 2000-től a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karaként működik az intézmény.

A kar elsődleges feladata az oktatás, ennek keretében két szakon (mezőgazdasági mérnök és vadgazda mérnök) folyik. A karon működik a Regionális Szaktanácsadási Központ, amely a dél-alföldi régió szaktanácsadással kapcsolatos feladatait koordinálja.

Csantavéri Profil Polgárok Egyesülete 2003-ban alakult civil szervezet, amelynek fő célja, a csantavéri földműveléssel foglalkozó gazdák segítése, érdekképviselete, továbbképzések szervezése.

Projekt rövid bemutatása

A projekt célja: oktatási, kutatási, szaktanácsadási, gazdasági együttműködés megalapozása a határ menti települések különböző szervezetei között.

A támogatás nagysága: 49 350 EUR (Phare és Kormányzati forrás).

A pályázatban vállalt feladatok:

- helyzetfelmérés készítése a mezőgazdaság és élelmiszeripar általános helyzetéről a határ mindkét oldalán
- a gazdasági szereplők együttműködési lehetőségeinek feltérképezése
- oktatási, képzési, kutatási, szaktanácsadási igények felmérése a Vajdaságban
- a magyarországi (régióbeli) oktatási, képzési, kutatási, szaktanácsadási potenciál feltérképezése
- tananyagfejlesztés
- workshop, szeminárium, konferencia és tanfolyamok szervezése a vajdasági és magyarországi szereplők számára az együttműködés megalapozása, kiszélesítése érdekében
- az eredmények széles körű terjesztése

Eddigi projekttapasztalatok

A Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karat széles körű pályázati tevékenységet folytat. Az elmúlt években számos Phare, Phare Tempus, Phare CBC, Leonardo da Vinci, Ceepus

pályázatban, illetve a magyar minisztériumok (oktatási, földművelésügyi) által kiírt pályázatban vett részt eredménnyel. A határon túli civil szervezetnek ez volt az első komolyabb pályázata.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A magyarországi fél rendszeresen figyeli a pályázatokat, egy külön munkatárs foglalkozik ezzel a területtel. A pályázati lehetőségre ő hívta fel a partner figyelmét és a pályázatot is ő írta meg. A meglévő partnerkapcsolatokat kihasználva készült el a közös pályázat. A projekt az uniós felkészülés tapasztalataira és a meglévő kapcsolatrendszerre épült, nem képezték alapját technikai fejlesztési szükségletek.

Határon átnyúló kapcsolat

A határon túli szervezet bevonása személyes ismeretségen alapult. A kapcsolat a projekt megvalósítása során kiszélesedett, új partnerekkel került kapcsolatba mindkét fél. Ezen kapcsolatok jövőbeni fenntartása, ápolása a cél különböző együttműködések keretében (pl. oktatás, képzés, stb.). Terveznek részt venni közösen további pályázatokon.

Projekt megvalósítás értékelése

A projekt megvalósítása során a legnagyobb nehézséget a bonyolult adminisztráció, a két ország eltérő szabályozási rendszere és a partnerek közötti fizikai távolság (határ) jelentette, ami nehezítette a kapcsolattartást.

Projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A projekt legfőbb hatása, hogy új kapcsolatok alakultak ki az pályázók között, a résztvevők megismerhették egymás munkaproblémáit, ezáltal a két ország szabályozási különbségeit is.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A határon túli magyarság jelentős része foglalkozik mezőgazdasággal, ezért a projekt mondhatni az ő szükségleteikre épült, azonban nem teljesen érte el a célját. Elkészült a felmérés, de külön a projektnek köszönhetően létrejövő közvetlen hatás nem volt.

Közös kultúránkkal a turizmusért

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

Határon túli partner: Palics- Ludas Közvállalat, Szabadka Község által alapított cég. Fő tevékenysége a térség kulturális és természeti értékeinek ápolása (tájvédelmi körzetek és Palics Fürdő).

Szabadka Község Turisztika Szervezetének feladatkörét is a cégre ruházták át. E funkciókból eredendően találtunk rá a magyar partnerre.

Magyarországi fél: Szeged és Térsége Turisztikai Szolgáltató Közhasznú társaság

Projekt rövid bemutatása

Célja: A Dél – Alföld és Vajdaság É-i részének turisztikai értékeinek megismertetése, kiadványba szerkesztése, sajtótájékoztatókon, utazási kiállításokon Magyarországon, illetve a Vajdaság lakosságával, s ebből következően a régió idegenforgalmának fellendítése.

A fő tevékenységek: magyarországi, belföldi kiállításokon való részvétel feltételeinek megteremtése, prezentációk, (sajtó)tájékoztatók technikai háttérének biztosítása. Közös turisztikai WEB-oldal nyitása, továbbá közös kiadványokban a terület turisztikai értékeire illetve attrakcióira a figyelem felhívása.

Támogatás: 46 872 euró

Önrész: 5940 euró.

Eddigi projekttapasztalatok

Ez volt az első pályázatuk (határon túli partnerként), azóta már nyertek egy másik pályázatot (tükör project) a természetvédelem területén.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatról interneten keresztül szereztek tudomást. A pályázatot közösen írták a magyarországi féllel, ők saját maguk.

A térség turizmusa lappangó állapotban van, ezért volt cél annak fellendítése és hírének terjesztése.

Határon átnyúló kapcsolat

Szabadka és Szeged (testvérvárosi kapcsolat) önkormányzati vezetői ismertették össze a Palics-Ludas Közvállalat képviselőit Szeged és Térsége Turisztikai Szolgáltató Kht. ügyvezető igazgatójával.

Előny: a cégek tevékenysége lényegében azonos, ezért szakmai téren könnyen kommunikáltak.

Hátrány: a szerb partner nehezebb társadalmi feltételek között végzi tevékenységét (alacsony anyagi támogatások, a jogi és szakmai infrastruktúra elavultsága)

Projekt megvalósítás értékelése

Az interjúalany szerint, mivel a pályázat fő hordozója anyaországi partner, a projekt megvalósítása során ők ütköztek több nehézségekbe: legtöbbit a bonyolult adminisztrációra panaszkodtak. (A határon túli fél az interjú ideje alatt a projekt megvalósításának csak a kezdetén tart.)

Projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

A cél régiókban élőknek igénye van arra, hogy a térség turisztikai kínálatával megismerkedjék. A turistákkal folytatott beszélgetések is ezt bizonyítják: szívesen és gyakrabban jönnének a térségbe, ha jobban ismernék e táj adta lehetőségeket. Szeged és térsége, Szerbia Vajdaság rendelkezik olyan turisztikai vonzeróval, mely kapcsán joggal lehet a turizmus e térségnek egy jól prosperáló iparága, gazdasági kitörési pontja. A meglévő turisztikai attrakciókat csokorba gyűjtve (kiadványba szerkesztve), megfelelő technikai színvonal és háttér biztosításával kell eljuttatni a turisztikai vásárookra.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektnek nincs külön magyar–magyar relevanciája, esetleg közvetve lehet hatással rá, mivel a térség (észak Vajdaság) nagyobb részt magyarok által lakott terület.

Akció a helyi termékek értéknöveléséért

Pályázó/kedvezményezett szervezet rövid bemutatása

Magyarországi fél: Csongrád Megyei Agrár Információs, Szolgáltató és Oktatásszervező közhasznú Társaság, Szeged

Határon túli fél: Horgosi Termelők Klubja. A szervezet fő feladatának mezőgazdasági termelők érdekképviselését, segítségét és lehetőségeiknek bővítését (biogazdálkodás) tartja.

Projekt rövid bemutatása

Projekt célja: Növelni a térség mezőgazdasági termékeinek hozzáadott értékét, biztosítani azt, hogy a többlet árbevétel minél nagyobb hányada a térség vidéki kis- és közepes vállalkozóinál realizálódjon.

Rövid összefoglalása: Szegeden és a Vajdaságban civilszervezetek valamint kisvállalkozások képviselői előtt megtartott szakelőadások: Francia és Portugál agrárfejlesztések elemzésével.

Támogatás nagysága: 27 000 € ebből a Vajdasági civil szervezet megközelítőleg 2000 eurót kapott.

Pályázati program: Kísérleti kisprojekt Alap HU 2003/004-347-05-02-04

Eddigi projekttapasztalatok

Pályázatok az Interreg-Cards első kiírásában az Újvidéki Mezőgazdasági Egyetemmel – mint főpályázó, és partner a Horgosi Termelők Klubja a Csantavéri Termelők Klubja, és egy Zentai agrár-civilszervezet. A pályázat nem nyert.

Pályáztak az Európai Újjáépítési Alap pályázatára, mint főpályázók, Becsei agrár-civilszervezettel (Agroservice), Temerini Kertbarátkör, és Északbácskai Mezőgazdasági Termelők Egyesülete, Palicsról – mint kedvezményezett szervezetekkel. Azonban ez a pályázatuk sem nyert.

Projekttervezés, pályázatkészítés

A pályázatok kiírásáról az internet böngészésével, más hazai és külföldi baráti szervezetekkel való kapcsolattartással és a Kanizsai ICR iroda értesítése által szereznek tudomást.

Kezdetekben nagy nehézségeket okozott a pályázatok megírása, mára azonban van 5 fiatal, külső munkatársuk, akik elvégeztek pályázati tanfolyamot, és ők írták a szervezet pályázatait.

Problémák: az angol nyelv nem elégséges ismerete, a lobby hiánya, a külföldi partnerszervezetek csekély együttműködési szándéka, önerő hiánya, működési költségek terhe.

A pályázatokat az agrárgazdálkodás fejlesztésére (szövetkezeti gyűjtőtelep létrehozása: hűtőház, gabonataroló, mázsaház, műtrágyaraktár stb. létrehozására) használják fel. További céljaik a termelők folyamatos képzésére természeti technológiák, fajtaismeret, és EU-s szabályzások terén. Az adottságok terén, jó esélye van a piacon és a feldolgozóknál a homoki gyümölcsnek és zöldségféléknek – amely lehetőséggel élni kell.

Határon átnyúló kapcsolat

Együttműködési szerződésük van két neves magyarországi intézménnyel:

- A Szeged Tudományegyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karával, Hódmezővásárhelyről (1998)

- A Csongrád Megyei Agrár Információs, Szolgáltató és Oktatásvezető Közhasznú Társasággal.

Ezek az intézmények saját aktivitásuk során keresték meg a horgosi szervezetet, azonban mára úgy érzik, a magyarországi feleknek nem annyira fontos a kapcsolat fenntartása illetve ápolása, mint a kezdetekben, mivel azóta például a Szegedi Tudományegyetem együttműködik az Újvidéki Mezőgazdasági Egyetemmel.

Az interjúalany arról számolt be, hogy szerinte a magyarországi fél saját fejlesztéseik és elképzeléseik költségvetésére pályáznak, és a határon túli partner csak formálisan kell, ezenkívül az ottani nagyobb pályázati tapasztalatokat sem szívesen osztják meg partnerekkel.

A kérdező a megoldást abban látja, hogy nem nagy szervezetekkel (egyetemmel) kell felvenni a kapcsolatot, hanem egyszerűbb, kisebb civil szervezetekkel kellene együtt pályázni.

Projekt megvalósítás értékelése

A pályázati írás és realizálás feltételez egy bizonyos szakmai csoportra van szükség, és a falusi civil szervezetek sokkal kevésbé rendelkeznek ilyen szakemberekkel, mint a városiak. Így a falu hátrányba kerül a városokkal szemben a pályázatok során.

Probléma még a pályázatok dokumentációja is:

Az óriási kommunális illetékek, amit egy tervdokumentáció elkészítéséhez ki kell fizetni, ha nyer a pályázat, ha nem nyer.

Hiányzik még a jó és lendületes önkormányzati és civilszféra együttműködése, a célszerű fejlesztési stratégia realizálásában.

Hiányoznak az angol nyelvet beszélő szakemberek

Hiányzik az önerő az esetleg nyertes pályázatokhoz.

Projekt hatásai a határon átnyúló kapcsolatokra

Az interjúalany arról számolt be, hogy a határon átnyúló kapcsolatok nem feltétlenül az önzetlenség jegyében születnek, hanem a magyarországi fél csak azért keres partnert, mert nélküle nem tud pályázni, azonban nem kezeli egyenrangúként azt. Kihaszználja a saját céljaira.

Projekt hatásai magyar–magyar kapcsolatokra, a határon túli magyarság szükségleteire, problémáira

A projektnek nincs egyértelmű hatása a magyar–magyar kapcsolatokra, mivel a horgosi részről a mezőgazdasági termelők a célcsoport, nemzeti hovatartozástól függetlenül.